

Fiqihun ibada a cikin hotuna

Karantar da hukunce-hukuncen musulunci a
sauqaqe

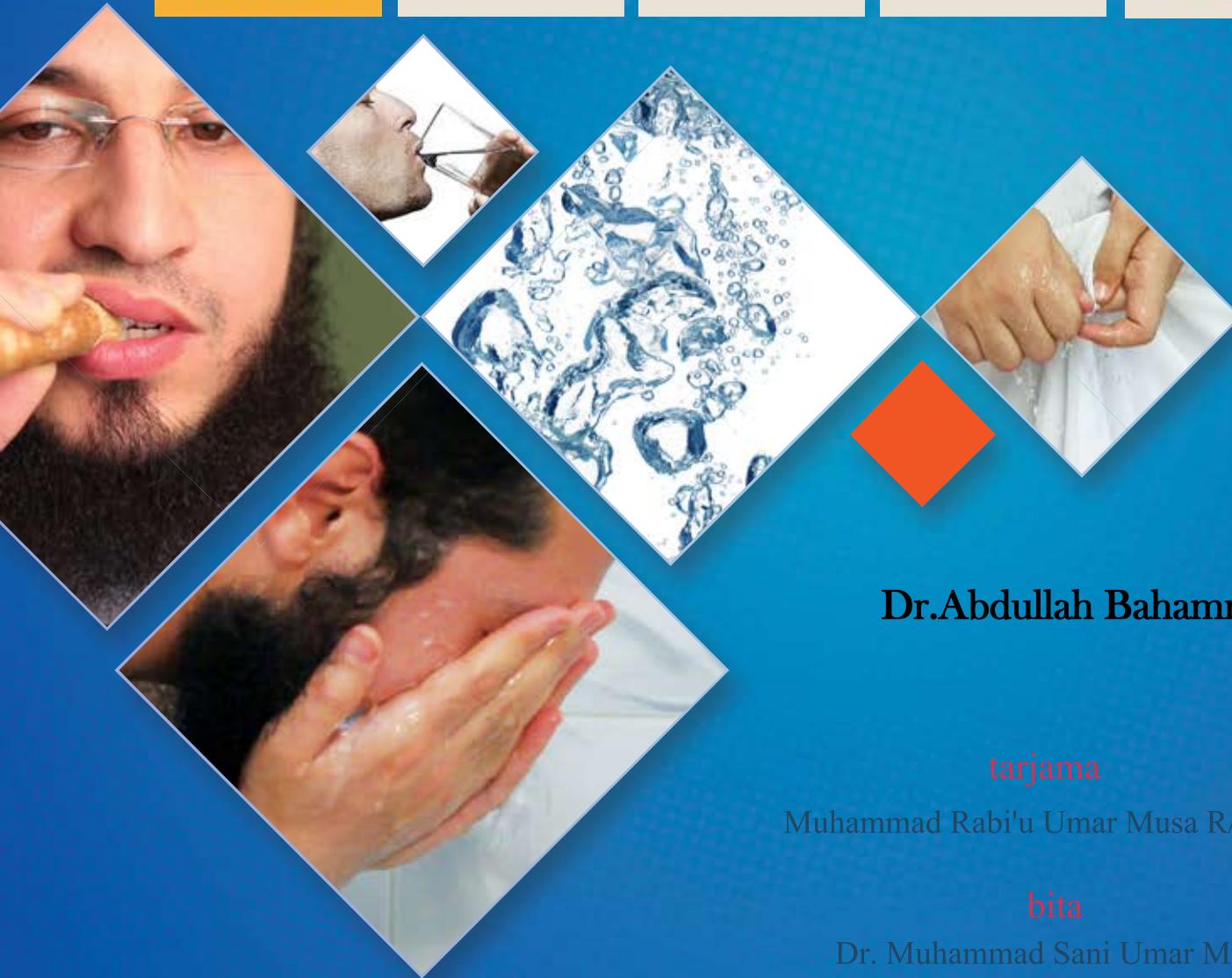
Tsarki

Sallah

Azumi

Zakkah

Hajji

Dr. Abdullah Bahammam

tarjama

Muhammad Rabi'u Umar Musa R/lemo

bita

Dr. Muhammad Sani Umar Musa
Shaikh Nura Sani Muhammad

Wanka

9 Wanka

Bayanin Menene Wanka

T s a r k i

Abubuwan da suke wajabta wanka

1 – Fitar maniyyi

2 – Saduwa tsakanin mace da namiji

3 – Musuluntar kafiri

4 – Yankewar jinin haila

5 – Mutuwa

Yadda ake yin wanka

Abin da ya haramta a kan mai janaba

Wankan da ake son a yi (Mustahabbi)

Ma'anar kalmar "wanka" a lar-abci

Game abu da ruwa

Wanka a Shari'ance

Shi ne gama jiki gabadayansa da ruwa, a kan wata siffa kebantacciya, da niyyar bautawa Allah Mai tsarki

Wanka

Abubuwan Da Suke Wajabta Wanka

1. Fitar Maniyyi

Maniyyi wani ruwa ne fari mai kauri, wanda yake fita tare da jin dadfi, yana tunkudar juna yayin fitowa, mutuwar jiki tana biyo bayan fitarsa, yana wari irin warin bara-gurbin kwai. Allah Madaukakin Sarki ya ce, {Idan kun kasance kuna da janaba to ku yi wanka} [Alma'ida : 6] da fadin Manzon Allah (ﷺ) ga Aliyyu : «Idan ka fitar da ruwa to ka yi wanka» (Abu Dawud ne ya rawaito shi). Fitar da ruwa ana nufin fitar maniyyi.

Mas'aloli

1. Idan mutum ya yi mafarki amma bai fitar da maniyyi ba, to babu wanka a kanshi, idan kuwa maniyyin ya fito bayan ya farka daga barcin to wajibi ne ya yi wanka.

2. Idan ya ga maniyyi, amma bai iya tuna yaushe ya yi mafarki ba, to wanka ya wajaba a kanshi saboda fitar maniyyin. Manzon Allah (ﷺ) ya ce, «Ana taba ruwa ne saboda fitar ruwa» (Muslim ne ya rawaito shi) Ma'ana ana yin wanka ne don fitar maniyyi.

3. Idan ya ji alamar zuwan maniyyi daga gabansa, amma bai fito ba, to babu wanka a kanshi.

4. Idan maniyyi ya fito saboda wani dalili ko rashin lafiya ba tare da sha'awa ba, to babu wanka a kanshi.

5. Idan mutum yana janaba ya yi wanka, sai kuma maniyyi ya fito bayan ya gama wankan, to ba sai ya sake wankan ba, saboda yawanci yakan fito ne ba tare da sha'awa ba, amma abin da ya fi ya yi alwala.

6. Idan mai barci ya farka, ya ji danshi a jikinsa, amma bai san dalilin zuwanta ba, to dayan abu uku ne :

A– Ya tabbatar da wannan danshin maniyyi ne, to wanka ya tabbata a gareshi, ya tuna ya yi mafarki ko bai tuna ba.

B– Ya tabbatar wannan danshin ba maniyyi ba ne, to wanka bai wajaba a kanshi ba, hukuncinsa hukuncin fitsari ne, sai ya wanke)

C– Ya yi shakka, maniyyi ne ko ba shi ba ne? To a nan wajibi ne a kanshi ya yi kirdado, idan ya tuna abin da zai nuna masa cewa wannan danshin maniyyi ne, to ya bar shi a kan maniyyi ne. in kuma ya tuna abin da zai nuna masa cewa maziyyi ne, to maziyyin ne, in kuma ya kasa tuna komai, to sai ya yi wanka don fita daga sabani da rudu.

7. Idan ya ga maniyyi, amma bai tuna yaushe ya yi mafarkinsa ba, to wanka ya wajaba a kanshi, ya kuma sake dukkan sallar da ya yi bayan tashinsa daga barcinsa na karshe.

2. Saduwa (Jima'i)

Shi ne haduwar gaban namiji da na mace, wato shigar kan gaban namiji gabadayansa cikin farjin mace, ko da kuwa bai zubar da maniyyi ba, saboda fadin Manzon Allah (ﷺ) «Idan kaciyar (namiji) ta shige kaciyar (Mace) to wanka ya wajaba» (Tirmizi ne ya rawaito shi).

3. Musuluntar Kafiri

Saboda Manzon Allah (ﷺ) ya umarci Kaisu dan Asim ya yi wanka lokacin da ya musulunta

4. Daukewar Jinin Haila Da Na Biiki

Saboda hadisin Aisha cewa Manzon Allah (ﷺ) ya cewa Fadimatu 'yar Abi Hubaish «Idan al'adarki ta zo, ki bar sallah, idan ya wuce ki yi wanka ki yi sallah» (Abu Dawud ne ya rawaito shi). Hukuncin jinin biiki kamar hukuncin jinin haila ne da ijma'in malamai

5. Mutuwa

Saboda fadin Manzon Allah (ﷺ) a hadisin wanke 'yarsa Zainab lokacin da ta rasu ya ce, «Ku wanketa sau uku, ko sau biyar, ko fiye da haka, in kun ga akwai bukatar hakan» (Bukhari da Muslim ne suka rawaito shi).

Kashen Ruwa

Yadda Ake Yin Wanka

Abin da yake wajibi a wajen wanka shi ne gama jiki gabadayansa da ruwa, tare da yin niyya, koma yaya ya yi shi. Sai dai abin da aka fi so ya yi koyi da siffar wankan Annabi (ﷺ), kamar yadda uwar muminai Maimunatu ta siffanta shi, ta ce, «Manzon Allah (ﷻ) ya sanya ruwa don yin wankan janaba, sai ya karkato abin ruwan da hannun damansa a kan hagunsa ya wanke hannayensa sau biyu ko sau uku, sannan ya wanke gabansa, sai ya doki kasa ko bango da hannunsa sau biyu ko sau uku, sannan sai ya yi kurkurar baki ya sha'fa ruwa, ya wanke fuskarsa da sangalin hannunsa, sannan ya kwara ruwa a kansa, sai ya wanke jikinsa, sannan ya matsa gefe guda ya wanke kafafunsa. Nana Maimunatu ta ce, "Sai na kawo masa wani Ḳyalle (hankici) amma bai karba ba, sai ya ri'ka share ruwan da hannunsa» (Bukhari da Muslim ne suka rawaito shi). Yadda ake wankan a ta'kaice shi ne :

1. Zai wanke tafukan hannayensa sau biyu ko sau uku.
2. Zai wanke gabansa
3. zai doki kasa ko bango da hannu sau biyu ko sau uku.
4. Sai ya yi alwala irin ta sallah, ba tare da shafar kai da kunne ba.
5. Zai kwara ruwa a kansa
6. Zai wanke jikinsa gaba daya.
7. Zai koma gefe ya wanke kafafunsa.

Abin Da Ya Haramta A Kan Mai Janaba

1. Sallah

Saboda fadin Allah Mafaukakin Sarki {Yaku wadanda suka yi imani kada ku kusanci sallah alhali kuna cikin maye har sai kun san abin kuke fada, ko kuma in kuna cikin janaba har sai kun yi wanka sai dai ga wanda zai ketare hanya ya wuce}

[Annisa'i : 43]

2. Yin dawafi A Ka'abah

Saboda fadinsa (ﷺ) «Dawafi ga dakin (Allah, kamar) sallah ne» (Nasa'i ne ya rawaito shi)

3. Taba Alkur'ani

Saboda fadinsa Mafaukakin Sarki {Ba wadanda suke shafarsa sai wadanda aka tsarkake} [Alwa'bi'a 79]

da fadinsa (ﷺ) «Kada wanda ya shafi Alkur'ani sai mai tsarki» (Malik ne ya fitar shi a cikin "Almu'dda").

Sallah

Dawafi a Ka'abah

Shafar Alkur'ani

Kashen Ruwa

4. Karatun Alkur'ani

An karbo daga Aliyyu – Allah ya yarda da shi – ya ce, «Manzon Allah (ﷺ) yana fitowa daga bandaki, sai ya karanta mana Alkur'ani, ya ci nama tare da mu, babu abin da yake hana shi ko ya kange shi daga karatun Alkur'ani sai janaba» (Tirmizi ne ya rawaito shi).

Karatun Alkur'ani

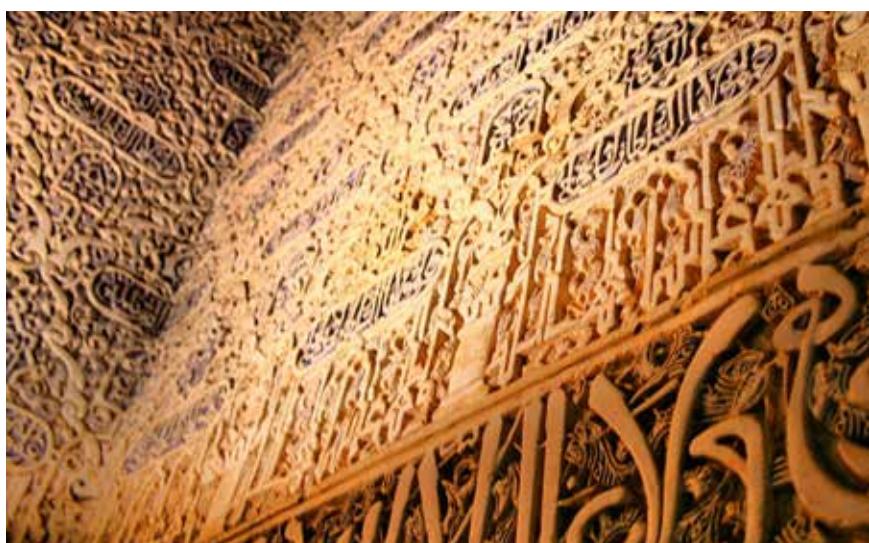
Zama a cikin masallaci

3- Yin wanka bayan yiwa mamaci wanka,

saboda fadur Manzon Allah (ﷺ) cewa, «Wanda ya yi wa gawa wanka to shima ya yi wanka» (Ibn majah ne ya rawaito shi).

4. Wanka bayan kowace saduwa :

An karbo daga Abu Rafi'i – Allah ya yarda da shi – ya ce, «Manzon Allah (ﷺ) wata rana ya kewaya matansa gabadaya, yana wanka wurin wannan da waccan, ya ce, sai na ce, ya Manzon Allah, ba za ka sanya shi wanka daya ba?, sai ya ce, "Wannan shi ya fi tsarki ya fi dadfi, ya fi tsarkakewa» (Abu Dawud ne ya rawaito shi).

5. Zama A Cikin Masallaci Banda Wanda Zai Wuce

Saboda fadin Allah Madaukakin Sarki : {Yaku wasanda kuka yi imani kada ku kusanci sallah alhali kuna cikin maye har sai kun san abin kuke fada, ko kuma in kuna cikin janaba har sai kun yi wanka sai dai ga wanda zai ketare hanya ya wuce}.

[Annisa'i : 43].

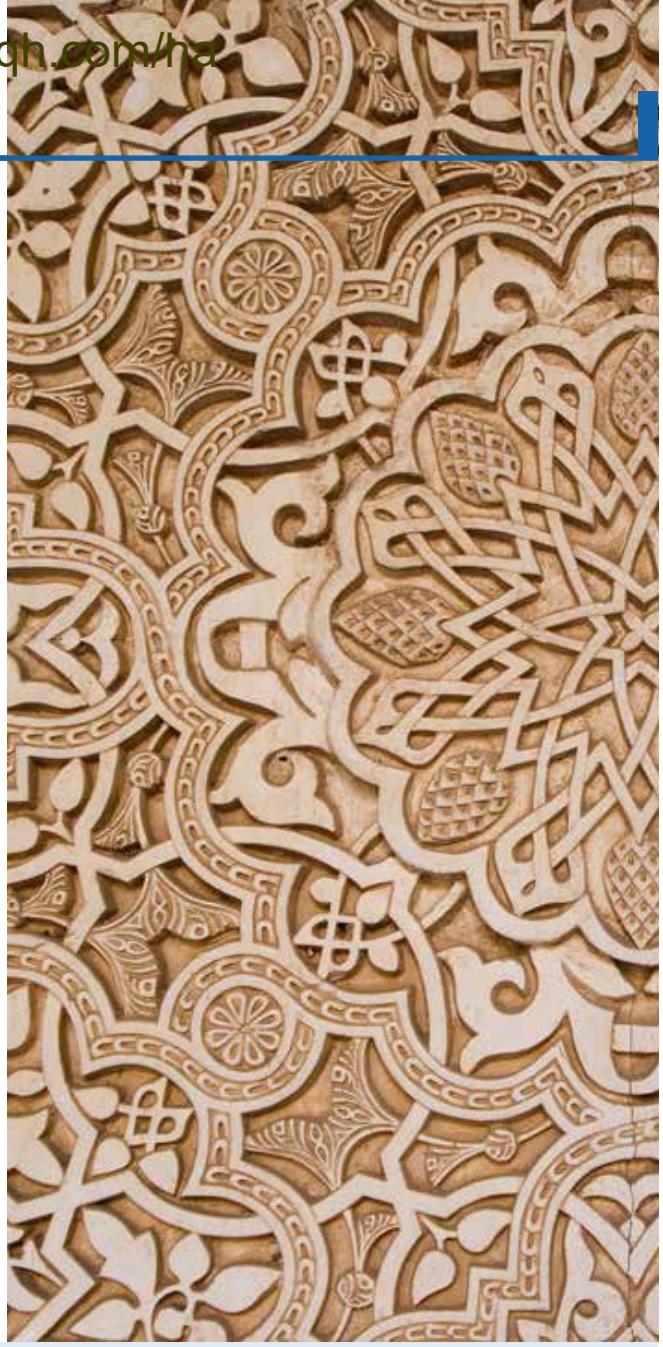
Wankan Mustahabbi

1. Wanka juma'a,

saboda fadin Manzon Allah (ﷺ) «Wanda ya yi alwala don juma'a to madallah da ita, wanda kuwa ya yi wanka to wanka shi ya fi» (Abu Dawud ne ya rawaito shi).

2. Wanka yayin harama da hajji ko umara:

An karbo daga Zaidu dan Sabit – Allah ya yarda da shi – «Ha'i'ka shi ya ga Manzon Allah (ﷺ) ya cire kayansa don yin niyya, ya yi wanka» (Tirmizi ne ya rawaito shi).

“

Abubuwan da ba su dace ba :

1. Jinkirta wankan janaba har lokacin sallah ya fita.
2. Mace ta ki yin sallar da ta wajaba a kanta bayan ta tsarkaka. Da za ta tsarkaka kafin lokacin sallar azzahar ya fita da gwargwadon raka'a daya, to ya wajaba a kanta ta yi wanka ta yi sallar azzahar. Manzon Allah (ﷺ) ya ce, «Wanda ya samu raka'a daya daga asuba kafin rana ta bullo, to ya riski sallar asuba. Wanda ya riski raka'a daya daga la'asar kafin rana ta fadi, to ya riski la'asar» (Bukhari da Muslim ne suka rawaito shi).

”

